“№6,Т.Уметалиев атындагы жалпы билим берүүчү орто мектеби” мекемеси

“№6 Т.Уметалиев атындагы жалпы орто билим берүүчү мектеби” мекемесинин Насаатчылык жөнүндөгү Жобосу

Таш-Көмүр шаары

2022-жыл

Scanned by TapScanner

Насаатчылык жөнүндү жобо

1.1. Насаатчы мугалим жалпы билим берүүчү уюмдун мугалимдери, билим берүү предметтери,билим берүү тармагы, тарбия иштери боюнча жаш мугалимдерге усулдук жардам, усулдук тажрыйба алмашууну жүргүзүүчү мугалим болуп саналат.

1.2. Насаатчы мугалим өз ишмердигинде Кыргыз Республикасынын Конституциясын, Кыргыз Республикасынын "Билим берүү жөнүндө" мыйзамын, "Мугалимдердин статусу" жана Кыргыз Республикасында билим берүү тармагын өнүктүрүүнүн стратегиялык планын жетекчиликке алуу менен иш алып барат.

1.3. Насаатчылык - насаатчы тарабынан төмөндөгү белгиленген "жаш адистерге" ар тараптуу көмөк көрсөтүү иш - аракети:

- педагогикалык билими бар, бирок билим берүү мекемелеринде педагогикалык ишмердүүлүктүн эмгек стажына ээ боло элек жаш адистерге насаатчылык жардамы көрсөтүлөт;
- окуу-тарбия процессинде кошумча жардамга муктаж болгон адистерге (мугалимдерге) насаатчылык көмөк көрсөтүлөт;
- мугалимдик кызматта окутуу усулдары боюнча кесиптик иш билгиликтерин тереңдетүү талап кылынса;
- билим берүү мекемелеринде педагогикалык эмгек тажырыйбасы жок, педагогикалык эмес окуу жайларды бүтүрбөгөндөргө;
- педагогикалык адистер боюнча сырттан дистанциялык жол менен окуп жаткан студенттерге;
- Насаатчы-бул предмет жана окутуу усулу жаатында мыкты кесипкөй жана инсандык сапаттарга ээ болгон педагог.

1. 2. Насаатчылык-жаш адистин педагогикалык ишмердиги үчүн зарыл иш билгичтиктерин өнүктүрүү боюнча насаатчынын жугумдуу,жекече иш жүргүзүшү,

1.3.Насаатчылыктын укуктук негизи болуп Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин ушул жобосу,башка мыйзам жана ченем актылары саналат.

2.Насаатчылыктын максаттары жана милдеттери

Scanned by TapScanner

2. 1. Насаатчылыктын максаты-жаш адистерге кесиптик такшалуу жагынан жардам көмөк көрсөтүү аркылуу мектептик кадрлар маселелерин чечүүгө өбөлгө түзүү

2. 2. Насаатчылыктын негизги милдеттери

• мектеп маданиятына көнүктүрүү, мектеп жамаатынын мыкты сапаттарын жана адеп ченемдерин өздөштүрүүгө көмөктөшү;

• жаш адистердин педагогикалык ишке дилгирлигин ойготуу жана аларды мектепте алып калуу;

• жаш адистин кесиптик өсүшүн камсыздоо тапшырылган милдеттерди өз алдынча сапаттуу аткаруу жөндөмүн өнүктүрүү

3. Насаатчылыктын уюштуруу негиздери

3. Насаатчынын талапкердиги мектептин усулдук бирикмелеринин(МУБ)жыйындарында көрсөтүлүп мектеп директорунун окуу-тарбия иштери боюнча орун басары менен макулдашылып,мектеп директорунун буйругу менен бекитилет.Насаатчыны бекитүү жөнүндө буйрук жаш адисти тийиштүү кызматка дайындоодон эки жуманын ичинде чыгарылат.

3.2. Насаатчылык жагынан жетекчиликти мектеп директорунун окуу-тарбия иштери боюнча орун басары жана МУБ башчылары жүргүзөт.

3.3. МУБ жетекчиси насаатчыны кесиптик даярдыгы жогору, усулдук иш жагынан тажрыйбалуу,ошондой эле беш жылдан ашуун педагогикалык тажрыйбасы бар мугалимдердин ичинен сунуштайт

Ар бир мугалим бир убакта экиден ашпаган жаш адиске насаатчы боло алат.

3.4. Насаатчы анын өзү жана жаш адис макул болгон шартта дайындалат. Насаатчы жаш адиске үч жыл көз салат.

3.5.Насаатчы төмөнкүдөй учурларда мектеп директорунун буйругу менен алмаштырылат

• насаатчы жумуштан бошотулганда

• жаш адис же насаатчы жумуштан бошотулганда

• насаатчы менен жаш адис психологиялык жактан сыйыша албай калганда

• насаатчы тартип жоопкерчилигине тартылганда

3.6. Насаатчынын ишинин ийгилиги жаш адистин кесиптик өсүшүнө жараша бааланат

Scanned by TapScanner

3.7. Ишинин ийгилиги үчүн насаатчы шыктандыруу тутумунун алкагында сыйланышы мүмкүн

3.8. Насаатчылардын демилгеси боюнча насаатчылар кеңеши түзүлүшү мүмкүн

4. Насаатчынын милдеттери

Насаатчынын төмөнкүдөй милдеттери бар

• билим берүү жаатындагы мыйзамдардын жана жаш адистин ээлеген кызматына жараша

укук-милдеттерин аныктоочу ченемдик-укуктук актылардын талаптарын билүү

• жаш адистин кесиптик ишмердигине тиешелүү муктаждыктарын аныктап билүү

• жыл сайын жаш адис менен биргеликте анын кесиптик өсүш планын иштеп чыгуу,белгилүү мөөнөтко аткарылуучу конкреттүү тапшырмаларды берүү, аткарылышына көзөмөл жүргүзүү, керектүү жардамдарды берүү

• жаш адиске сабакты пландап өткөрүүнүн практикалык ыкмаларын жана жолдорун өздөштүрүү жагынын көмөктөшүү,ишиндеги күчтүү жана начар жактарын аныктап талдоо жана кемчиликтерин жоюу жолдорун белгилөө

-жаш адиске мектеп документтерине(календардык, сабактын күнүмдүк тарбиялык пландарды,окуучулардын өздүк иштерин,окуу журналын ж.б) тиешелүү жазууларды жүргүзүүнү үйрөтүү

• кызматка киргизүү (мугалимге коюлуучу негизги талаптар,ички эмгек тартибинин,эмгекти коргоо жана коопсуздук техникасынын эрежелери менен тааныштыруу)

• жаш адистин ишине байланышкан маселелерди талкуулоого катышуу

• түзүлгөн планга ылайык иш жүргүзүү,анын аткарылышы тууралуу МУБ жетекчисине өз убагында билдирип туруу

5.Насаатчынын укуктары

Насаатчынын төмөнкүдөй укуктары бар:

• сабактарды, класстан тышкаркы иштерди байкап талдоо, жаш адистен оозеки жана жазуу жүзүндөгү жүргүзгөн отчетторун талап кылуу

-мектеп директорунун окуу-тарбия иштери боюнча орун басарынын жана МУБ башчысынын макулдугу менен жаш адисти окутуп үйрөтүүгө мектептин башка мугалимдерин да катыштыруу

Scanned by TapScanner

• кесиптик ар-намысын жана кадыр-баркын коргоо

• жаш адис менен иштөөдөн баш тартуу

• насаатчылык жамаатында кесиптик чеберчилигин жогорулатуу

6. Жаш адистин милдеттери

Насаатчы менен иштеген мезгилде жаш адистин төмөнкүдөй милдеттери болот.

Кыргыз Республикасынын «Билим берү жөнүндө», «Мугалимдин макамы жөнүндө» мыйзамдарын,о.э өз ишмердигин,мектептин түзүмүн,иштөө өзгөчөлүктөрүн жана функционалдык милдеттерин аныктоочу ченем актыларын окуп-үйрөнүү

• Насаатчы менен иштешүү планын аткаруу

• өзүнүн кесиптик чеберчилигин жогорулатуунун үстүндө үзгүлтүксүз иштөө

• насаатчыдан жаңычыл усулдарды жана иштөө ыкмаларын үйрөнүү

• өзүнүн жалпы билим жана маданий деңгээлин өркүндөтүү

• насаатчы менен бирге иштелип чыккан планга ылайык өз ишмердиги жөнүндө отчет берип туруу

7. Жаш адистин укуктары

Жаш адистин төмөнкүдөй укуктары бар

-насаатчыдан жардам алуу

• өз ишин жакшыртуу боюнча сунуштарын мектеп жетекчилеринин кароосуна коюу

• кесиптик ар- намысын жана кадыр баркын коргоо

• өз ишине баа берген даттануулар жана башка документтер менен таанышып көрүү, алар боюнча түшүндүрмө берүү

• өзүнүн кесиптик чеберчилигин жогорулатуу

• кесиптик адеп ченемдеринин бузулушуна байланыштуу өзүнүн таламдарын коргоо, насаатчы менен иштөөдөн баш тартуу

8. Насаатчынын ишин жетектөө

8.1. Мектеп директорунун окуу-тарбия иштери боюнча орун басарынын төмөнкүдөй милдеттери бар

Scanned by TapScanner

• жаш адисти мектептин педагогикалык жамаатына тааныштыруу, ага насаатчынын бекитилгендиги жөнүндө буйрукту жарыялоо

• жаш адистин насаатчы менен биргеликте иштеши үчүн зарыл шарттарды түзүү

• жаш адис менен насаатчынын өткөргөн айрым сабактарына жана сабак боюнча класстан тышкаркы иш-чараларына катышуу

• насаатчылардын жаш адис менен иштешүү планын түзүшүнө усулдук колдоо көрсөтүү жана практикалык жардам берүү

• билим берүү уюмундагы насаатчылыкты уюштуруу боюнча алдыңкы тажрыйбаны иликтөө, жалпылоо жана жайылтуу

8.2. Мектептеги усулдук бирикменин жетекчисинин төмөнкүдөй милдеттери бар

• усулдук бирикменин отурумунда насаатчынын иш планын карап чыгуу

• насаатчынын жаш адис менен иштешүүсүнө тутумдуу, ырааттуу колдоо көрсөтүп туруу

• мектептеги усулдук бирикменин отурумунда насаатчынын жана жаш адистин отчетун угуу, алардын тыянактарын мектеп директорунун окуу-тарбия иштери боюнча орун басарына тааныштыруу

9 .Насаатчылыкты жөнгө салуучу документтер

9.1. Насаатчылыкты жөнгө салуучу документтерге төмөнкүлөр кирет:

• насаатчылык жөнүндө жобо

• насаатчыга жаш адис бекитилгендиги тууралуу мектеп директорунун буйругу

• насаатчынын жаш адис менен иштешүү планы

• насаатчы менен жаш адистин аткарган иши жөнүндө отчеттору

• өз ара сабакка жана класстан тышкаркы иштерге катышуу,аларды талдоо жана өзүн-өзү талдоо (ой жүгүртүү) дептерлери

• насаатчылык маселелерин караган педагогикалык кеңештердин (эгер бар болсо) отурумдарынын протоколдору

Scanned by TapScanner

Насаатчылыктын максаттары жана милдеттери

Насаатчылыктын максаты -жаш адистерге кесиптик такшалуу жагынан көмөк көрсөтүү аркылуу мектептин кадрлар боюнча мүмкүнчүлүгүн бекемдөө.

Насаатчылыктын негизги милдеттери

• Мектеп маданиятына көнүктүрүү, мектеп жамаатынын мыкты салттарын жана ченемдерин өздөштүрүүгө көмөктөшүү.

• Жаш адистердин педагогикалык ишке дилгирлигин ойготуу жана аларды мектепте алып калуу.

Жаш адистин кесиптик өсүшүн камсыздоо. Тапшырылган милдеттерди өз алдынча, сапаттуу жөндөмүн өнүктүрүү.

Насаатчынын милдеттери:

Билим берүү жаатындагы мыйзамдардын жана жаш адистин ээлеген кызматына жараша укук-милдеттерин аныктоочу ченемдик- укуктук актылардын талаптарын билүү.

• Жаш адистин кесиптик ишмердигине тиешелүү муктаждыктарын аныктап билүү;

• Жыл сайын жаш адис менен биргеликте анын кесиптик өсүш планын иштеп чыгуу, белгилүү мөөнөтүнө аткарылуучу конкреттүү тапшырмаларды берүү;

• Жаш адиске сабакты пландап өткөрүүнүн практикалык ыкмаларын жана жолдорун өздөштүрүү жагынан көмөктөшүү, ишиндеги күчтүү начар жактарын аныктап талдоо жана кемчиликтерин жоюу жолдорун белгилөө;

• Жаш адиске мектеп документтерин (календардык сабактын күнүмдүк, тарбиялык пландарды, окуучулардын өздүк иштерин, окуу журналын ж.б) тариздөөнү жана жүргүзүүнү үйрөтүү;

• Кызматка киргизүү (мугалимге коюлуучу негизги талаптар, ички эмгек тартибинин, эмгекти коргоо жана коопсуздук техникасынын эрежелери менен тааныштыруу);

• Жаш адистин ишине байланышкан маселелерди талкуулоого катышуу;

• Түзүлгөн планга ылайык иш жүргүзүү, анын аткарылышы тууралуу УБ жетекчисине өз убагында билдирип туруу.

Scanned by TapScanner

Насаaатчылыкты уюштуруу

Насаатчылык -педагогикалык тажрыйба менен бөлүшүүнүн бир формасы болуп саналат, анын жүрүшүндө ишмердигин жаңы башталган же колдоого муктаж педагог усулдук ыкмаларды устат педагогдун жетекчилигинин алдында иш жүзүндө өздөштүрөт.

Насаатчылыкты уюштуруу — бул жаш адистин кесиптик калыптанышы жана өнүгүшү үчүн тажрыйбалуу педагогдун жеке окутуусунун жана тарбия берүүсүнүн формасы.

Насаатчылар кеңешинин функциялары.

1. Насаатчыларга коюлуучу бирдиктүү талаптарды иштеп чыгуу.

2. Насаатчылык тажрыйбасын жалпылоо жана жамааттык баа берүү.

3. Насаатчылардын кесиптик даярдыгын жогорулатууну уюштуруу.

4. Насаатчылыктын натыйжалуулугу, усулдук иштелмелерди жана сунуштарды даярдоо менен байланышкан көйгөйлөрдү изилдөө.

Насаатчылар кеңешинин милдеттери.

1. Насаатчылар резервин тандоого жана жаратууга катышуу.

2. Насаатчыларга усулдук жана практикалык жардам көрсөтүү.

3. Насаатчылардын алдыңкы иш тажрыйбасын изилдөө, жалпылоо жана жайылтуу.

4. Чогулуштарда насаатчылардын жана жаш адистердин аткарган иштери жөнүндөгү отчетторду угуу.

Насаатчылык - ишмердигин жаны баштаган же колдоого муктаж педагог усулдук ыкмаларды устат педагогдун жетекчилигинин алдында иш жүзүндө өздөштүрүү.

Жаш адис - бул үч жылдан аз убакыт иштеген адис.

Scanned by TapScanner